

FATİMİLER

Sosyokültürel ve Dini Hayat

Ahmet AÇIKGÖZ

DTA Yayıncılık | DTA Publishing

Yayın No | Publication Number: 41

Kitap Adı: FATİMLER -Sosyokültürel ve Dini Hayat-
Book Title: FATIMIDS -Sociocultural and Religious Life-
Yazar | Author: Ahmet AÇIKGÖZ | orcid.org: 0000-0003-1137-0245

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book
Yayın Tarihi | Publication Date: Nisan 2025 | April 2025
Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish
Ebat | Dimensions: 13.5 x 21
Baskı Sayısı | Edition: 1
Sayfa Sayısı | Pages: 230
ISBN: 978-625-5959-14-0
DOI: 10.70717/dta.9786255959140

Atıf Bilgisi | Cite as: Açıkgöz, Ahmet. *Fatimiler -Sosyokültürel ve Dini Hayat-*.
Bursa: DTA Yayıncılık, 2025
1. Tarih | History
2. Fâtîmler | Fatimids
3. Kültürel Yaşam | Cultural Life

Kapak ve Mizanpaj | Cover Design and Layout:
Samet TORUN - Ahmet TUNÇDEMİR

Sertifika Numarası | Certificate Number: 74919
Yayıncı | Publisher: DTA Yayıncılık Bilişim Ltd. Şti.
Odunluk Mah. Akademi Cad. Zeno Business Center 2C/28 Nilüfer/Bursa
Telefon: +90 507 227 1297
e-posta: bilgi@dtayayincilik.com.tr
web: www.dtayayincilik.com.tr

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti
Sertifika Numarası: 47479
Copyright © Bu Eserin bütün hakları DTA Yayıncılık'a aittir.
Yayınevinin izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının
elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı,
çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Copyright © All rights of this work belong to DTA Publishing.
Without the permission of the publishing company,
the whole or part of the book cannot be printed, published,
reproduced or distributed electronically, mechanically or
through photocopying.

FATİMİLER

Sosyokültürel ve Dini Hayat

Ahmet AÇIKGÖZ

Bursa 2025

Ahmet AÇIKGÖZ

Yazar 1995 yılında Gümüşhane'nin Kürtün ilçesinde doğmuştur. Bursa'da bir Ticaret Meslek Lisesi'nin Web Tasarımı ve Programlama bölümünden mezun olmuş; ancak lise yıllarında dini bilimlere duyduğu ilgi neticesinde bu alandaki eğitimini sürdürmek yerine İlahiyat eğitimi almaya karar vermiştir. Kastamonu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun olduktan sonra, kısa bir süre Bursa'da geçici öğretmenlik yapmış, ardından Şırnak iline öğretmen olarak atanmıştır. Şırnak'ta çeşitli okullarda öğretmenlik ve idarecilik görevlerinde bulunmuştur. Bu süreçte akademik çalışmalarına da devam eden yazar, İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı'nda "Fâtımîler Döneminde Kâhire'de Sosyokültürel ve Dini Hayat" başlıklı teziyle yüksek lisansını tamamlayarak bilim uzmanı ünvanı almıştır. Hâlen Eskişehir'de öğretmen olarak görev yapmakta olan yazar, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı'nda doktora eğitimine devam etmektedir. Alanıyla ilgili çalışmaları takip edebilecek ve akademik düzeyde araştırmalar yapabilecek seviyede Arapça ve İngilizce bilmektedir. Evli olan yazar, akademik alandaki çalışmalarını sürdürmekte ve İslam tarihi sahasında yeni katkılar sunmayı hedeflemektedir.

The author was born in 1995 in the Kürtün district of Gümüşhane. He graduated from the Web Design and Programming department of a Trade Vocational High School in Bursa; however, as a result of his interest in religious sciences during his high school years, he decided to study theology instead of continuing his education in this field. After graduating from Kastamonu University Faculty of Theology, he worked as a temporary teacher in Bursa for a short time and then was appointed as a teacher in Şırnak province. He worked as a teacher and administrator in various schools in Şırnak. The author, who continued his academic studies during this period, completed his master's degree in the Department of Islamic History and Arts with his thesis titled "Sociocultural and Religious Life in Cairo in the Fatimid Period" and received the title of science specialist. The author, who is currently working as a teacher in Eskişehir, continues his doctoral studies at Ankara University, Faculty of Theology, Department of Islamic History and Arts. He is fluent in Arabic and English enough to follow the studies in his field and conduct academic research. The author, who is married, continues his academic studies and aims to make new contributions in the field of Islamic history.

İÇİNDEKİLER

Kısaltmalar	7
Ön Söz	9
Giriş.....	13
1. Araştırmanın Önemi ve Kapsamı.....	13
2. Araştırmanın Kaynakları.....	15
3. Mısır'ın Fethi ve Kâhire Şehrinin Kurulması	18

BİRİNCİ BÖLÜM SOSYOKÜLTÜREL HAYAT

I. Demografik Yapı.....	29
1. Kiptiler.....	30
2. Mağribliler.....	34
3. Rumlar.....	38
4. Türkler.....	41
5. Slavlar	48
6. Sudanlılar	52
7. Ermeniler	55
8. Kürtler	59
9. Deylemliler.....	62
II. Sosyal Sınıflar.....	64
1. Yönetici Sınıfı	65
1.1. Halife ve Ailesi	65
1.2. Vezirler	69
1.3. Devlet Görevlileri.....	73
2. Halk Sınıfı	78
2.1. Tüccarlar.....	78
2.2. Dar Gelirliler.....	82
2.3. Köleler	85
3. Kadınların Sosyal Hayattaki Rolü.....	89
3.1. Saray Kadınları	89
3.2. Kâhire Kadınları	94

III. Milli Kutlamalar	100
1. Nil Nehri Suyunun Ölçülmesi ve Halicin Açılış Kutlaması	107
2. Fatimî Atalarının ve Halifenin Doğum Günü Kutlaması	112
3. Nasr Kutlaması	113
4. Veliht Tayini Kutlaması	113
IV. Eğlence Kültürü	114
1. Müzik ve Gösteri	114
2. Satranç ve Tavla	120
3. Spor Oyunları	121
4. Doğum Günü Kutlaması	124

İKİNCİ BÖLÜM DİNİ HAYAT

I. İnanç Grupları	129
1. Müslümanlar	129
1.1. Şiiler	130
1.2. Sünnîler	134
2. Ehl-i Kitap	140
2.1. Hıristiyanlar	141
2.2. Yahudiler	149
II. Dini Yapılar	153
1. Camiler	153
2. Mescitler	162
3. Kilise ve Manastırlar	164
4. Sinagoglar	168
III. Dini Kutlamalar	169
1. Şiilerin Dini Kutlamaları	169
2. Sünnî ve Şiilerin Ortak Kutlamaları	179
3. Hıristiyanların Dini Kutlamaları	186
4. Yahudilerin Dini Kutlamaları	195
Sonuç	199
Kaynakça	205
Dizin	223
Extended Summary	225